

IZVOD IZ RECENZIJA

„Dobro je poznato da japanski posleratni razvoj, kao i filozofija ljudskih resursa i japanski način proizvodnje privlače veliku pažnju naučne i stručne javnosti širom sveta. Autor je imajući to u vidu dao sistematičan uvid u mehanizme posleratne izgradnje japanskog društva. Autor je kroz sagledavanje ekonomskih činilaca koji su povezani s ljudskim resursima u organizaciji dao prikaz glavnih karakteristika industrijskih odnosa u Japanu. Osim toga, jasno je da je uticaj tradicionalnih vrednosti i kulturnog nasleđa umnogome doprineo izgradnji tog modela, tako što su mnogi elementi tog modela potekli upravo iz autentične kulture japanskog naroda. Ova monografija ukazuje na to da je međuzavisnost sveta pojačana s početkom XXI veka, na to da je sada vreme intenzivnih povezivanja putem poslovnih aranžmana, ali i vreme oštre otvorene i liberalne konkurencije. Autor ukazuje na to kako je Japan i pored mnogih resursnih ograničenja uspeo da postane konkurentan na međunarodnom tržištu i da se uspešno nosi sa svim neizvesnostima globalnog tržišta.“

*Prof. dr Branko Rakita, redovni profesor
Ekonomskog fakulteta u Beogradu*

„Naučna monografija „Filozofija rada i upravljanja u Japanu“ autora Marijane Maksimović, predstavlja sintezu pojmova vezanih za filozofiju rada u Japanu i „japanski stil menadžmenta“, sa periodizacijom vezanom za istorijske i ekonomske faze razvoja društva i privrede. ... autor je pokušao da ukaže na značaj ovog modela upravljanja i približi njihov način privređivanja domaćim uslovima. Autor je pokušao da sagleda ekonomske efekte, kroz analizu ljudskih resursa, ali i da protumači ekonomski razvoj Japana posmatran kroz istorijsko-razvojne periode. Poseban je akcenat na ekonomskom razvoju Japana od perioda kada počinje njegovo „pozapadnjačenje“, pa sve do danas i ukazivanje na značaj kulture iz koje se crpe mnogi elementi filozofije rada i upravljanja. Ova monografija ima za cilj da ukaže na postojanje, pored američkog i evropskog modela menadžmenta, i drugih modela poput japanskog, koji su veoma priznati u ekonomskoj nauci. Osim toga, ukazuje na to da je vreme samodovoljnosti davno prošlo i da je u uslovima međuzavisnosti privreda, otvorenost i poznavanje drugih stilova privređivanja postalo neophodnost.“

*Prof. dr Miomir Jakšić, redovni profesor
Ekonomskog fakulteta u Beogradu*

STRUKTURA KNJIGE

UVOD

GLAVA I Geopolitički položaj i teritorijalno-istorijske osobnosti Japana

1. Geografski i geopolitički položaj Japana
2. Teritorijalno-istorijske osobnosti Japana sa posebnim osvrtom na Meidi period

GLAVA II Ekonomski razvoj Japana tokom Šova perioda i izgradnja „japanskog stila menadžmenta“

1. Posleratna obnova Japana
2. Mrežna povezanost japanskih kompanija
3. Filozofija rada i „japanski stil upravljanja“

GLAVA III Heisei period i Japan u XXI veku

1. Period privredne reforme i globalizacije
2. Teoretska razmatranja o krizama i kriza u Japanu
3. Japan u XXI veku
4. Japan i Srbija

PRILOZI

SADRŽAJ

PREDGOVOR	V
UVOD	1
GLAVA I GEOPOLITIČKI POLOŽAJ I TERITORIJALNO-ISTORIJSKE OSOBENOSTI JAPANA	5
1. Geografski i geopolitički položaj Japana	5
2. Teritorijalno-istorijske osobnosti Japana sa posebnim osvrtom na Meidi period	11
2.1. Đomon period	12
2.2. Jajoi period	13
2.3. Kofun period	13
2.4. Nara period	15
2.5. Heian period	16
2.6. Kamakura period	16
2.7. Muromači period	17
2.8. Azući-Momojama period	17
2.9. Edo period	18
2.10. Meidi period	23
2.11. Taišo period	34
GLAVA II EKONOMSKI RAZVOJ JAPANA TOKOM ŠOVA PERIODA I IZGRADNJA „JAPANSKOG STILA MENADŽMENTA“	37
1. Posleratna obnova Japana	39
1.1. Period okupacije	39
1.2. Period obnove i rekonstrukcije	45
1.3. Period brzog rasta	49
1.4. Period udara	50
1.5. Period internacionalizacije	52

2. Mrežna povezanost japanskih kompanija	57
2.1. Keirecu – japanske strateške alijanse	58
2.2. Šogo šoši (Shogo shoshi) – opšte japanske trgovačke kompanije	66
2.3. Proizvodne firme i strana proizvodna predstavništva u inostranstvu	78
3. Filozofija rada i „japanski stil upravljanja“	89
3.1. Upravljanje ljudskim resursima i „humanware“	91
3.2. Teorija Z	100
3.3. Kaizen	120
3.4. Kvalitet na japanski način	132
 GLAVA III HEISEI PERIOD I JAPAN U XXI VEKU	 137
1. Period privredne reforme i period globalizacije	138
2. Teoretska razmatranja o krizama i neke vrste kriza	145
2.1. Teoretska razmatranja o krizama	145
2.2. Kriza u Japanu – bankarska kriza	151
2.3. Istočnoazijska kriza	156
2.4. Svetska ekonomska kriza	157
3. Japan u XXI veku	171
4. Japan i Srbija	185
 PRILOZI	 193
A Tojota i tojotizam	195
B Soni i Akio Morita	214
C Primeri nastanka nekih poznatih kompanija	217
D Kjoto deklaracija	221
E Samuraji	223
F Čajna ceremonija i ikebana	229
G Haiku poezija, kaligrafija i ukijoe grafike	233
H Kratka priča jednog japanskog pisca	237
 LITERATURA	 241
 SUMMARY	 249